

ЛВІВСЬКА
МІЖОБЛАСНА
СПЕЦІАЛЬНА
НАУКОВО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
ВИРОБНИЧА
МАЙСТЕРНЯ

ДЕРЖБУД УРСР

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ НАУКО-
ВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ ВИРОБНИЧЕ
УПРАВЛІННЯ

Житловий будинок №34
по вул. Краківській
м. Львова

Технічна документація

Вересень

1976 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ДЕРЖБУД - УРСР

ЛВІВСЬКА М/О СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА
ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ

НАУКОВОДОСЛІДНИЙ РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ № 2

Житловий будинок № 34
по вул. Краківській

ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Головний архітектор
Львівської м/о СНРВМ

Управління
охорони
історичного
середовища

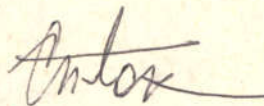

Центр міської історії
Center for Urban History

І.МОГИТИЧ

НДРВ - 2

Є. СОБОЛЕВСЬКИЙ

м. Львів - 1976 р.

Матеріали техдокументації
підготували :

Архітектори :

Ю. Соколов
Н. Ткаченко

Ю. СОКОЛОВ

Н. ТКАЧЕНКО

Старший
Науковий співпрацівник

В. ВУЙЦИК

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

СКЛАД ДОКУМЕНТАЦІЇ :

1. Реставраційне завдання
2. Акт технічного стану
3. Коротка історична довідка
4. Обмірні креслення
5. Фотофіксація існуючого стану та натурних обстежень.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

" ЗАТВЕРДЖЕНО " :

" ПОГОДЖЕНО "

НАЧАЛЬНИК ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ
ПУНКТІВ І АРХІТЕКТУРИ ДЕРЕБУДУ
УРСР

НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ В
СПРАВАХ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ ЛЬВІВСЬКОГО
ОБЛВИКОНОКОМУ

С.М.МИРГОРОДСЬКИЙ

А.М.ПУЛЯР

" " 1976 р.

" " 1976 р.

РЕСТАВРАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

на проведення науково - реставраційних та проектно-дослідних робіт по опорядженню фасадів житлових будинків ХУІ-ХІХ ст.ст. по вул. Краківська, 7, Вірменська, 19, Трунзе, 4, Галицька, 20, Краківська, 34, Л.Українки, 19 в межах історико - архітектурного заповідника м. Львова.

Житлова забудова, яка входить в межі ДІ-АЗ м.Львова, виникла на протязі ХІУ - ХУ ст. та кінцево сформувалась до середини ХІХ ст. На протязі цього часу споруди перебудовувались та ремонтувались. Фасади будинків мають стильові ознаки ренесансу, барокко, класицизму.

Основним завданням реставраційних робіт повинно бути можливе відновлення зовнішнього вигляду споруд на найбільш оптимальну дату, беручи до уваги комплексний підхід до реставрації житлової забудови, який має своєю метою створення гармонійного середовища історико - архітектурного заповідника.

Документація повинна бути розроблена на основі даних, одержаних внаслідок вивчення літературних та архівних матеріалів, а також натурного обстеження споруди і бути представлена в наступному об'ємі :

1. Акт технічного стану фасаду
2. Коротка історична довідка
3. Схематичні обміри м-б 1:100
4. Фотофіксація
5. Журнал зондажів
6. Ескізний проект реставрації фасадів М 1:100 з пояснювальною запискою.

7. Робочі креслення пофарбування фасадів М 1:50 .

Роботи виконуються при авторському нагляді з веденням журналу авторського нагляду. В процесі робіт ведеться фотофіксація .

По закінченню робіт складається науково-реставраційний звіт .

Начальник відділу охорони та експлуатації пам'ятників архітектури

М.Онишко

" " 1976 р.

Директор Львівського державного історико-архітектурного заповідника

В.А.Пліхівський

" " 1976 р.

Головний архітектор Львівської М/О СХРВМ охорони історичного

І.Р.Могитич

" 13 " 1976 р.

АКТ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ

фасадів будинку № 34 на вул. Краківській в м. Львові
Державного історико - архітектурного заповідника
м. Львова

"   "   1976 р.

Ми, що нижче підписалися, комісія в складі архітектора державного історико - архітектурного заповідника м. Львова тов. ОУГОЛЬ Н.Є. та архітектора Львівської м/о СНРВ майстерні / НДРВ - 2 / тов. Соколова Ю.І. склали цей акт у тому, що цього числа нами проведено на місці обстеження фасадів житлового будинку по вул. Краківській № 34 та встановили такий технічний стан споруди :

І. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС

Чотирьохповерховий будинок знаходиться між вулицями Краківською, І.Гонти і Д. Галицького. Будинок житловий, побудований на початку XIX ст., являє собою приклад класицизму з елементами ампіру, що проявляється в скульптурному оздобленні.

Головний вхід в будинок здійснюється від вул. Краківської по центру фасаду. Вхідний проріз прямокутний з підкресленою фравою - гою. Вхідний коридор перекрито циліндричним склепінням. Підлога викладена керамічною плиткою. Сходові клітки знаходяться в об'їх від коридору. Сходи - дерев'яні, в цілому в задовільному стані, огороження - металева декоративна решітка, вимагає ремонту, виправлення, розчищення. До входу в будинок ведуть три сходи, кам'яні з різного матеріалу.

Вхід - в'їзд існував колись і від вул. І.Гонти - арочний, близький до еліпсу з залишками відбитих каменів в проїзді. В даний час проїзд закладено, в закладці - вікно. Обрамлення цього входу - профільоване, можливо, з каменю. Ще один вхід в будинок існує від вул. Д. Галицького, функціонує. Перекриття цього входу - плоске, сходи - дерев'яні, огороження - з різьблених баласин, в більшості відсутніх, вимагають ремонту. Підлога сіней - з кера-

мічної кераміки

мічної кольорової плитки, збірної, побитої. Вхідного тамбура - бетонна, стійка зовсім зруйнована. Також пошкоджені сходи до сіней.

Частину першого поверху від вул. Галицької займає магазин. Будинок з підвалами.

II. КОНСТРУКТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ

1. Цоколь низький, простий,штукатурений складним розчином. Кладка цоколю, можливо, з каменю. Штукатурка пошкоджена.
2. Стіни будинку цегляні,штукатурені, з набризгом. Два нижні поверхи - рустовані. Руст доцятий виконаний в штукатурці. Стіни верхніх двох поверхів - гладкі. Штукатурка стін місцями відшарувалась, особливо нар набризгу.
3. Карниз. Кожен поверх завершується карнизом профільованою тягою, другий поверх має ще проміжний карниз, на рівні перемичок вікон. Вінцальний карниз - з великим виносом, на декоративних консолях, оббитий профільованим залізом. Низ карнизу також оббито залізними аркушами. Залізо значно пошкоджене. Карнизні тягиштукатурені, вимагають ремонту місцями.
4. Двері, вікна. Головний вхід в будинок являє собою прямокутний проріз з напівкруглою фрамугою. Дверне заповнення - просте, соснове, очевидно, пізнішого походження. Фрамуга, що над перемичкою дверей, заповнена ззовні металевою декоративною решіткою, з середини - забита фанерою. Простекуться залишки дерев'яних фігурних горбильків.

Заповнення прямокутного дверного прорізу від вул. Д. Галицького - дубове, двохстулкове, з різьбленням, фарбоване. Можливо, були з осклінням. Вимагає розчищення і ремонту.

Віконні прорізи - прямокутні. Заповнення - частково ремонтані, прості. Частково - старі, з різьбленими імпостами. Вимагають ремонту з відтворенням різьблених прикрас.

Над входом, від вул. Краківської на другому поверсі знаходиться балкон. Плита - з каменю, кронштейни - також. Балкон затікає, з пошкодженнями. На цьому ж поверху, від вул. І. Гонти, над закладеним в "Іздом, також існує балкон, на тьох консолях, кам'яних. Середній кронштейн одночасно є замком для входу, відбитий.

Огородження обох балконів - металева ажурна решітка. Вимагає ремонту і розчищення.

Вітрини - прямокутні, сучасні.

III. ДЕКОРАТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ

Балконні кронштейни - з різьбленням пошкоджені. Віконні прорізи першого поверху завершуються напівкруглими арками. Над прорізами 2-го поверху - півкруглі профільовані обрамлення, прикрашені левани і амурами з факелами - мотиви чергуються. Над прорізами 3-го поверху проходить пояс, декорований крилатими левани з вазонами і гірляндами і танцючими амурами з гірляндами. Ці мотиви також, як і на другому поверсі, проходять по всіх трьох фасадах. Під вінчаючим карнизом проходить пояс із фонік.

Все це оздоблення - ліпне, добре збережене, вимагає розчищення від набризгу.

IV. Водовідвідна система зовнішня, частково ремонтана. Зливи і покриття тят вимагає заміни.

Ю. Соколов

КОРОТКА ІСТОРІЯ НА ДОВІДКА

Будинок № 34, що по вул. Краківській, один з небагатьох пам'ятників класицизму першої половини XIX ст., в якому чітко виразились стилеві ознаки цього періоду. Тут необхідно зауважити,

що класицизм у Львівській архітектурі не проявив себе у всій своїй повноті, як в інших містах Східної і Західної Європи. Причиною цьому були слабкі економічні можливості тогочасного Львова. Риси цього стилю проявилися головню, за винятком кількох громадських споруд, в житловій архітектурі. Тому пам'ятники Львівського класицизму мають певний "камерний" характер.

Щодо джерел і зразків, то їх треба шукати в тодішній австрійській столиці та інших містах австро-угорської імперії, звідки вони транспортувалися будівничими, що яких засіли в будівельнім уряді. Уже в 1785 р. у Львові була заснована Дирекція цивільної архітектури, яка склалася виключно з австрійських чиновників. Пізніше назва міняється на Будівельну дирекцію. Власне ця установа виготовляла проект на будівництво відповідно до естетичних вимог і смаків свого часу. Її продуктом є описуваний нижче будинок на вул. Краківській, 34.

Будинок чотириповерховий з трьома фасадами, які виходять на вул. Краківську, Ів. Гонти і Д. Галицького. Час будівництва - початок XIX ст. Всі три фасади мають однакове розчленування карнизом. Нижній поверх раніше мав торгові приміщення з вітринами з трьох сторін. Брама від вул. Краківської ще в 20 рр. нашого століття мала оригінальну ковальської роботи

ампірну орнаментику.^{1/}

Над брамою балкон на кам'яних кронштейнах з новішою^{решіткою} Над вікнами II поверху карниз, над ним на вісях вікон півкруглі арки заповнені стовпним рельєфом з левани, що спираються на ампірні урни, або амурами з факелом. Нижня лінія вікон з третього поверху зазначена скромно профільованим карнизом, як на другому поверсі. Прямокутні поля над трьома вікнами цього киякику поверху заповнені рельєфами, які зображують крилатих сфінксів, звернених до арки з гірляндю. За ними ампірні урни. Над середніми трьома вікнами амури з гірляндами.

Від вул. І. Гонти і Д. Галицького два півкруглі замуровані портали з кам'яним обрамленням, які колись вели до сіней, пізніше замінені на крамниці. Над давнішим головним порталом від вул. Гонти є балкон на трьох оздоблених кам'яних консолях. Середня в формі кіночої каріатиди / тепер збита /.

Від вул. Д. Галицького на поч. XX ст. було зроблено новий вхід на подвір'я направо від давньої в'їздової брами.

Четвертий поверх побудований пізніше і відділений від третього го грецьким орнаментом. Фасад вінчає карниз з йоніків, над ним новіші гіпсові консолі, що підтримують край даху.

Заслужовує уваги досить оригінальна сходова клітка від вул. Краківської з східцями навколо сплющеного еліпса. і двох пар колон тосканського ордеру. Колони виконані з цегли і прос - тягаються на висоту трьох поверхів, пересікаючись на висоті

^{1/} Рисунок цієї брами виконаний у 1921 р. зберігається у Львівській науковій бібліотеці АН у відділі рукописів. Упр. конс. Е 23.

кожного поверху плитю - абаком розміром 53 x 53 см. Отворюється
вкриття вставлених одна на одну колон.

Оригінальна балюстрада дерев'яних сходів складається з ко-
ваних веєроподібних прутів. Інтер'єр цінності собор не являє.
Приміщення партеру мають бочкове склепіння, на решти поверхах
плоска стеля.

Будинок повстав дещо пізніше від основних пам'ятників
Львівського класицизму, які походять з перелому ХУІІІ - ХІХ ст. і
перших років ХІХ ст. Тут вже можна побачити перші прояви фран-
цузького ампіру, що досить виразно проявилася в скульптурній
декорації.

Рельєфи, що прикрашають фасади будинку приписуються скульп-
тору А. Шмсеру і без сумніву мають мистецьку вартість.

За час свого існування будинок зазнав цілого ряду незнач-
них переробок і адаптацій. Головно на фасадах і приміщеннях
першого поверху. Ці приміщення пристосовувались в основному під
крамниці. Нижче в хронологічному порядку надаємо всі відомі з
документів переобладнання і ремонтні втручання в будинок.

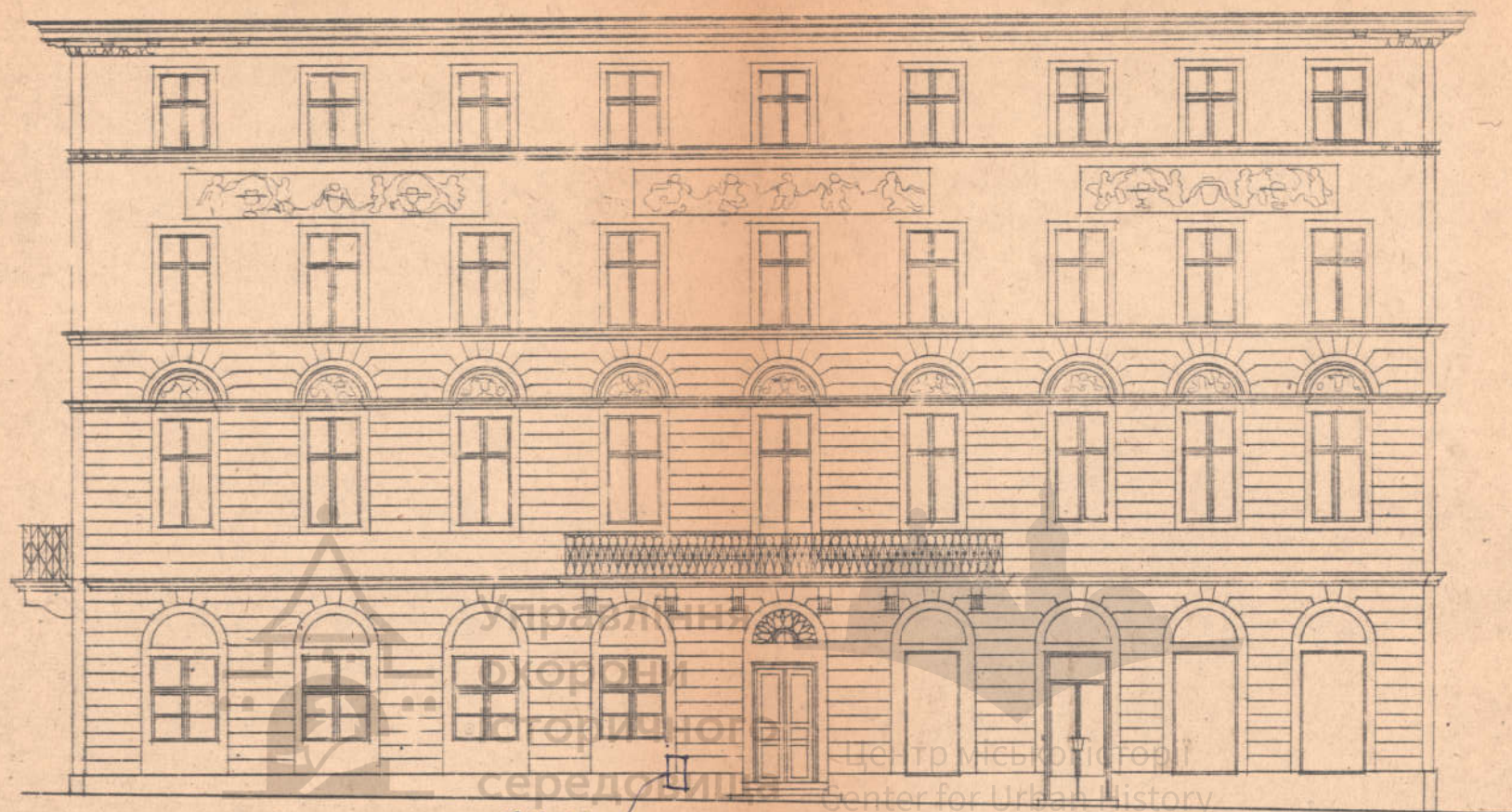
- Рік 1864 - ремонт горища і даху / є рисунки /
- 1874 - встановлення нового даху / проектні креслення /
- 1878 - дозвіл магістрату на влаштування крамниці від
вул. І.Гонти. Для цієї мети в одному з приміщень
встановлено дві стіни і пробито двері / план і
розріз одного приміщення /.
- 1886 - 1. влаштовано крамницю в сходовій клітці від
вул. Д. Галицького.
2. в подвір'ї з сторони вул. І.Гонти збудовано
триповерховий флігель / офіцину /. Проектні крес -

лення : план I поверху, поперечний розріз, ахис
ситуаційний план.

- 1896 р. - пристосування двох приміщень під крамниці від
вул. Гонти / ситуаційний план /. Цю роботу ви-
конав мулярський майстер Каєтан Сеначек
/ підписаний під проектом /.
- 1902 р. - Проект на переробку бічних сходів на огнетривкі
і на крамницю / План частини даху від
вул. Д.Галицького і поперечний розріз 1:100 /.
- 1903 р. - Проект на виконання portalу для крамниці / не
зазначено з якої сторони / для власника
- 1905 р. - Те ж
- 1933 р. - Заміна залізного ганку на II поверсі.
- 1937 р. - Проект розбудови порталів. Обмірні креслення
фасадів виконав арх. Генріх Сандік.^{х/}

х/ Графічний матеріал і переписка з будівельним урядом збері-
гаються у Львівському обласному архіві : ф.2, оп.1, од.36.
5593 .

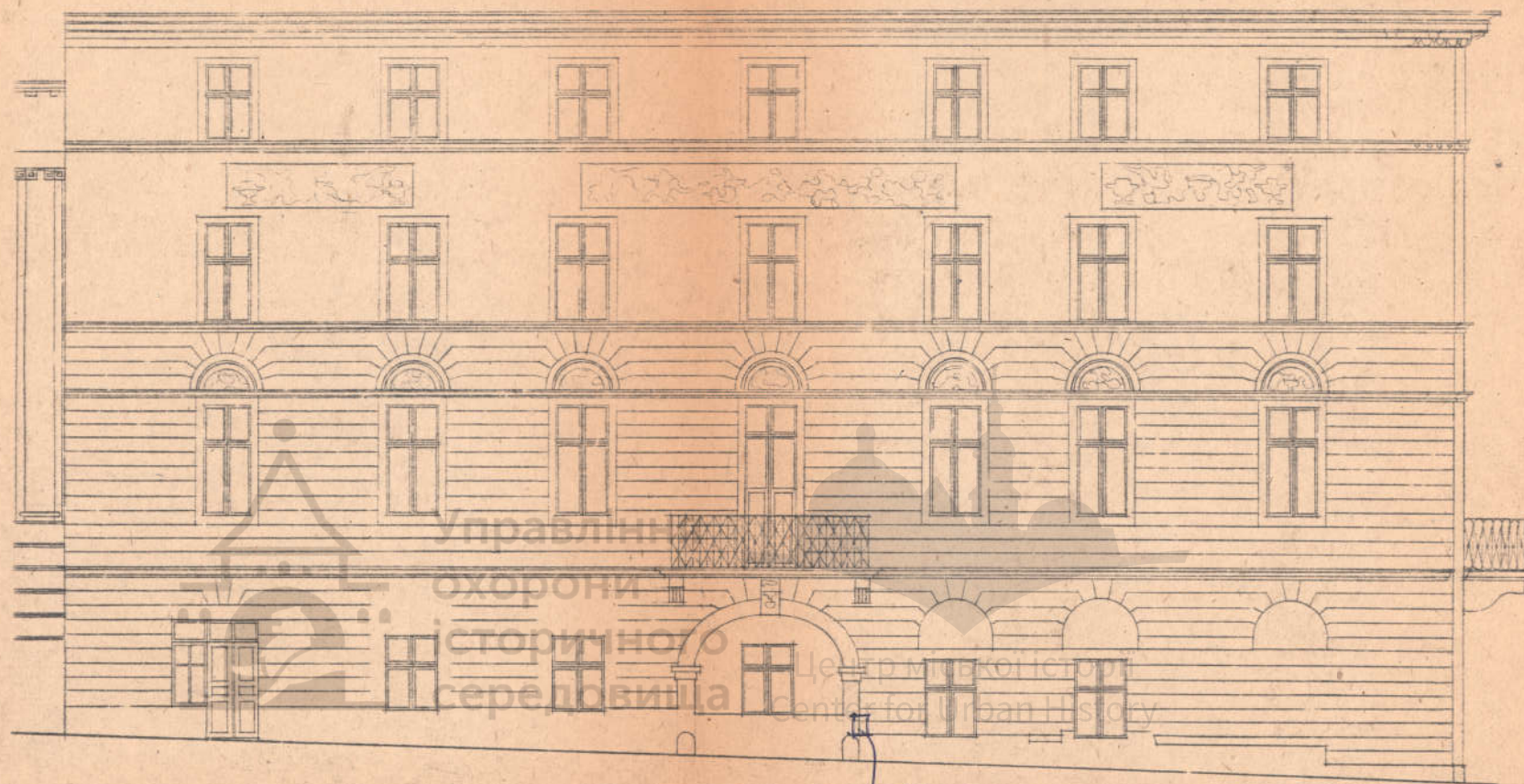
Рухом

Зонда
N1

1 0 1 2 3 м
1:100

вул. ПРАДНІВСЬКА, 34

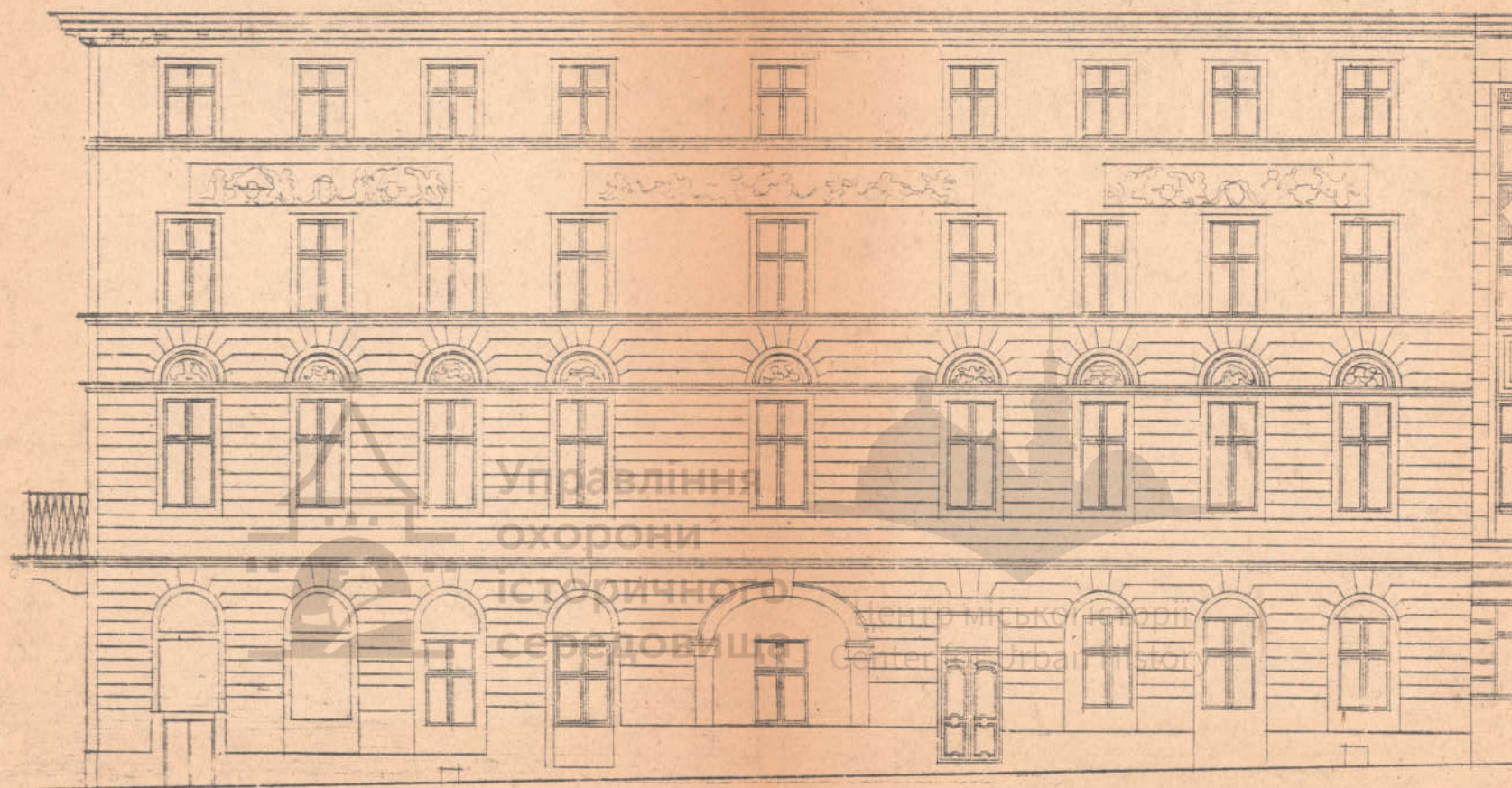

1 0 1 2 3 м

1:100

вул. ПРАКІВСЬКА, 34

ФАСАД з вул. ГОНТИ

1 0 1 2 3м

1:100

вул. КРДНІВСЬКА, 34
ФАСАД з вул. Д. Галицького

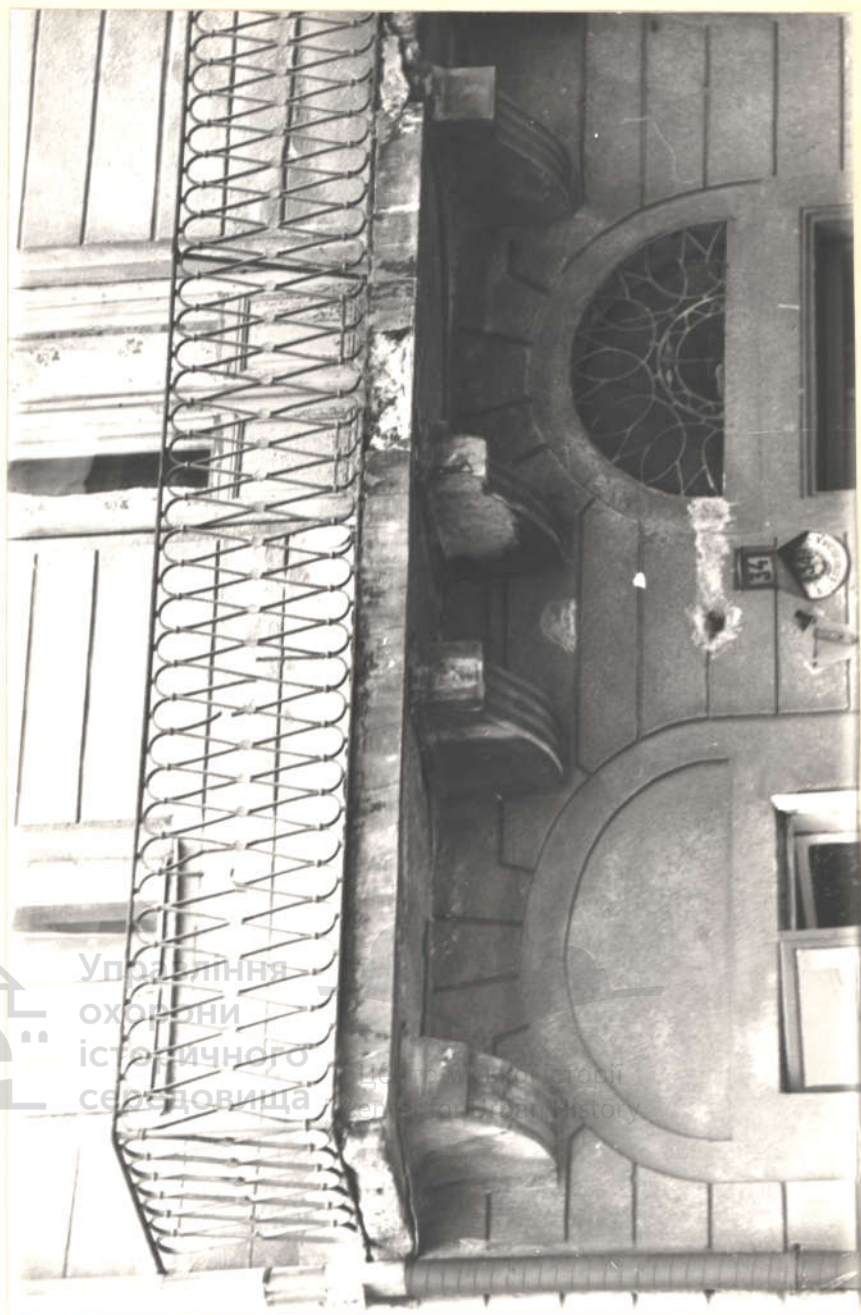

Управління
охорони
історичного
середовища

Валаський вишив

Управління
охорони
історичного
середовища

Lviv Center for
Historical Environment History

Банкен над головним входом

Барельєф над вікнами третього поверху

Управління
охорони
історичного
середовища

Львівський центр
міської історії
Lviv Center of Urban History

Барельєфи над вікнами drugого поверху

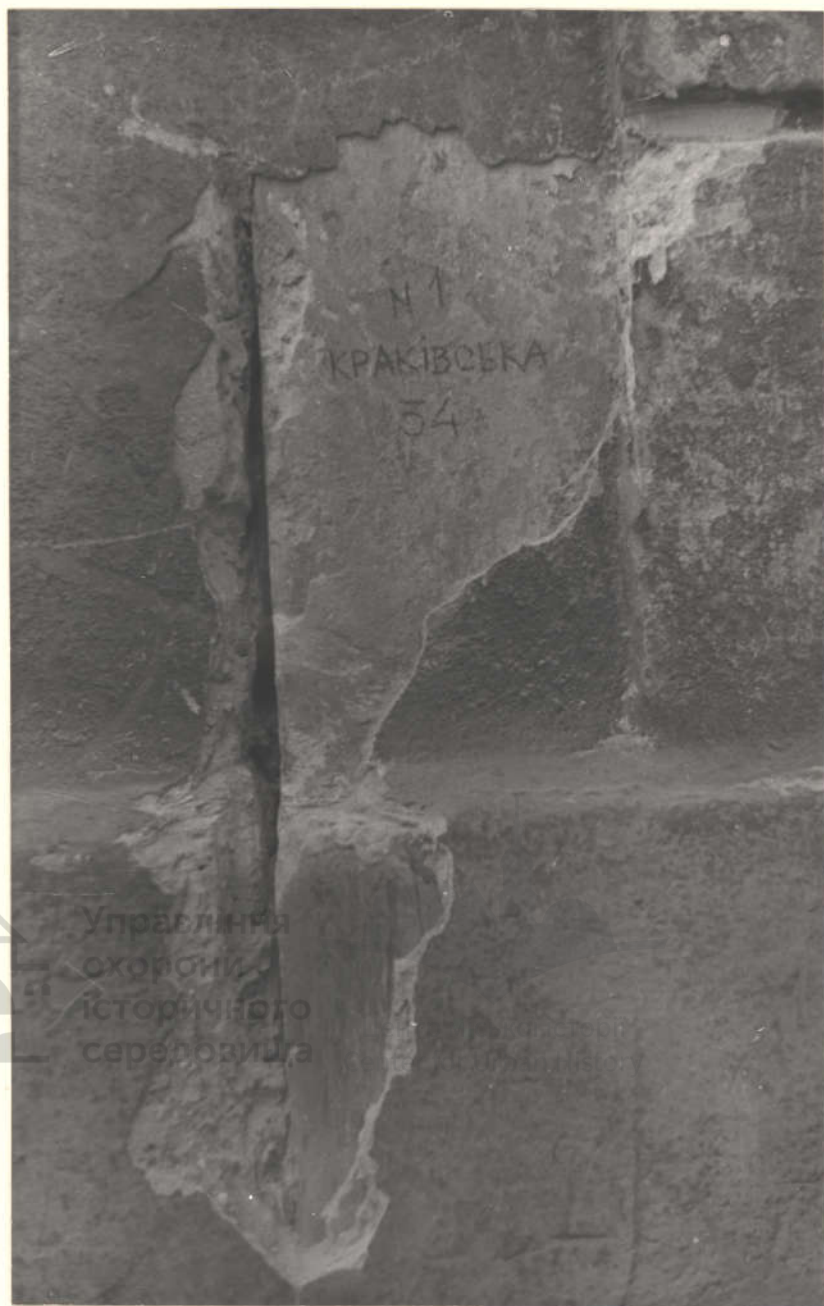

Гарельєф над вікнами третього поверху

Управління
охорони
історичного
середовища

Львівський центр міської історії
Lviv Center for Urban History

зондаж, що виявив закладку
нижньої частини вікон
першого поверху

№ 1

КРАКІВСЬКА

54

Управління
охорони
історичного
середовища

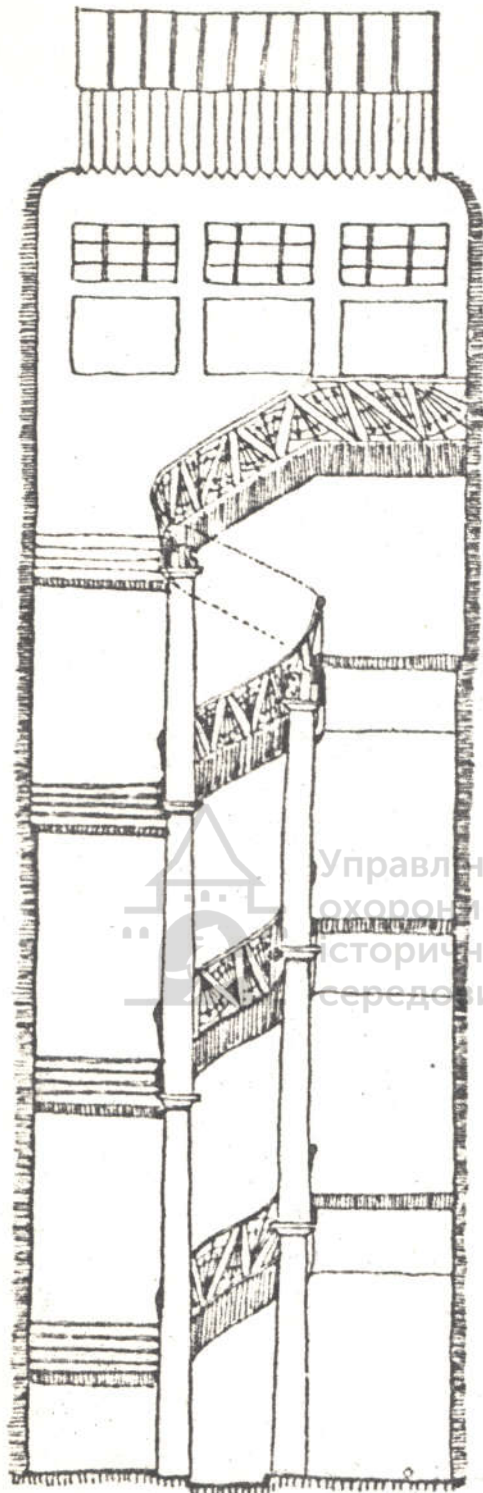
Центр міської історії
Center for Urban History

Зондаж, що показує матеріал
обрамлення фрески по вул. Т.Тонька
(білий камінь)

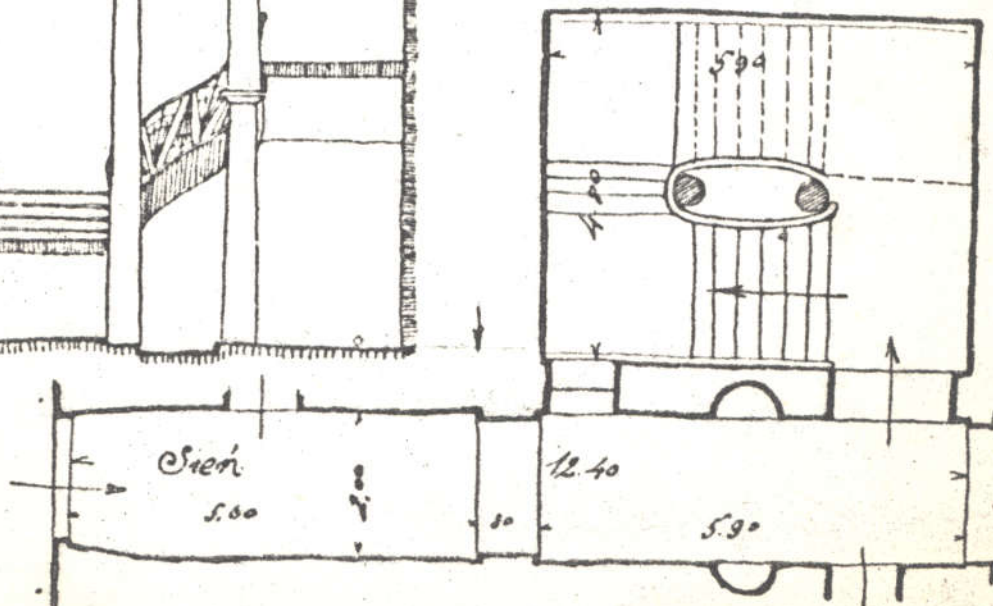

KLATKA SCHODOWA
W KAMIENICY L34
VLKRAKOWSKA.

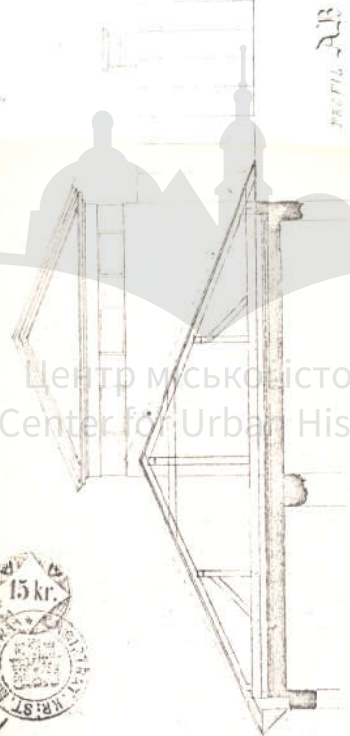
Управління
охорони
історичної
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

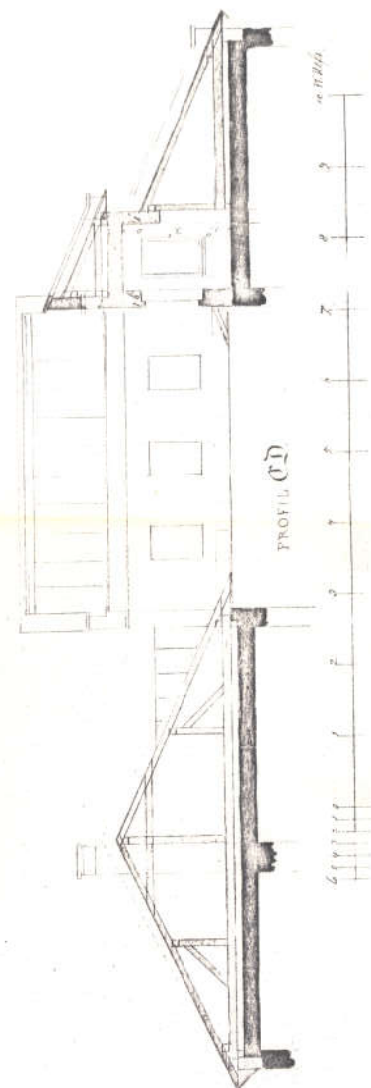

W. RAYSKI. T. 1921

W. Engel

77

Центр мусько-історії
Center for Urban History

on Philipp